

POSTANOWIENIE

Dnia 22 maja 2019 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Agnieszka Piotrowska

w sprawie z powództwa N. N.
przeciwko P. sp. z o.o. w W.
z udziałem po stronie pozwanej interwenienta ubocznego T. sp. z o.o. w G.
o ochronę dóbr osobistych,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 22 maja 2019 r.,
na skutek skargi kasacyjnej powoda
od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...] z dnia 25 października 2017 r., sygn. akt VI ACa [...],

- 1) odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania**
- 2) nie obciąża powoda kosztami postępowania kasacyjnego na rzecz pozwanego**
- 3) przyznaje ze środków Skarbu Państwa (Sądu Apelacyjnego w [...]) na rzecz r.pr. T.B. kwotę 5400 (pięć tysięcy czterysta) zł. powiększoną o należny podatek od towarów i usług tytułem kosztów pomocy prawnej udzielonej powodowi z urzędu w postępowaniu kasacyjnym.**

UZASADNIENIE

W związku ze skargą kasacyjną powoda N. N. od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...] z dnia 25 października 2017 r., należy podnieść, co następuje:

Skarga kasacyjna jest nadzwyczajnym środkiem zaskarżenia przysługującym od prawomocnych orzeczeń sądu drugiej instancji, służącym ochronie interesu publicznego przez zapewnienie jednolitości wykładni i stosowania prawa, wkład Sądu Najwyższego w rozwój prawa i jurysprudencji oraz eliminowanie z obrotu prawnego orzeczeń wydanych w postępowaniu nieważnym lub orzeczeń oczywiście niezgodnych z prawem. Stosownie do 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania w razie wykazania przez stronę, że w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Z punktu widzenia funkcji oraz założeń skargi kasacyjnej jako nadzwyczajnego środka zaskarżenia, rolą „przesądu” jest wstępna selekcja skarg pod kątem spełniania wymienionych wyżej kryteriów (przyczyn kasacyjnych) kwalifikujących skargę do jej przedstawienia Sądowi Najwyższemu w celu merytorycznego rozpoznania.

W rozpoznawanej sprawie powód dochodził od pozwanego P. sp. z o.o. w W. ochrony dóbr osobistych i zadośćuczynienia w związku z bezprawnym dopuszczeniem przez pozwanego do umieszczenia w internecie danych osobowych i wizerunku powoda udostępnionych pozwanemu przez powoda w formie dowodu osobistego w związku z zawarciem przez strony umowy o świadczenie usług telekomunikacyjnych przez sieć X.. Sąd pierwszej instancji nakazał pozwanemu złożenie oświadczenia, o określonej w wyroku treści, przeproszającego powoda za naruszenie dóbr osobistych oraz przyznał mu zadośćuczynienie w kwocie 4 000 zł. Wskutek apelacji powoda, Sąd Apelacyjny podwyższył je do 10 000 zł. oraz oddalił dalej idącą apelację powoda, który domagał się z tego tytułu kwoty 1 100 000 zł.

Powód oparł wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania na pierwszej, drugiej oraz czwartej przyczynie kasacyjnej. Pierwsza i druga

z nich dotyczą wykładni art. 448 k.c. w zakresie pojęcia „odpowiedniej sumy”, w przypadku rażącej dysproporcji sytuacji majątkowej uprawnionego i zobowiązanego z uwzględnieniem kryterium represyjno-wychowawczego tego zadośćuczynienia.

W nawiązaniu do tak sformułowanych przyczyn kasacyjnych trzeba przypomnieć, że istotnym zagadnieniem prawnym w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. jest problem nowy i dotychczas niewyjaśniony, dotyczący ważnego abstrakcyjnego zagadnienia jurystycznego, którego rozstrzygnięcie przez Sąd Najwyższy przy okazji rozpoznania skargi kasacyjnej przyczyni się do rozwoju prawa i orzecznictwa oraz będzie miało znaczenie nie tylko dla tej konkretnej, jednostkowej sprawy, ale także dla innych podobnych spraw. Skarżący powinien sformułować to zagadnienie w sposób przyjęty przy przedstawianiu przez sąd powszechny zagadnienia prawnego do rozstrzygnięcia przez Sąd Najwyższy; przedstawić pogłębiony wywód prawny uzasadniający zgłoszone wątpliwości, wykazać zasadność preferowanego sposobu jego rozstrzygnięcia, a także wadliwość rozwiązania przez Sąd drugiej instancji postawionego problemu prawnego w sposób rzutujący na wynik sprawy. Powołanie się na potrzebę wykładni przepisów budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie wymaga wykazania, że określony przepis prawa, mimo że budzi poważne kontrowersje, nie doczekał się jeszcze wykładni lub jego niejednolita interpretacja prowadzi do wydawania przez sądy odmiennych rozstrzygnięć w sprawach o identycznym lub zbliżonym stanie faktycznym.

Wniosek o przyjęcie skargi do rozpoznania nie spełnia przytoczonych wyżej, powszechnie aprobowanych w orzecznictwie i doktrynie, wymagań. Wykładnia art. 448 k.c. w zakresie użytych w tym przepisie zwrotów „sąd może przyznać” i „odpowiednią sumę tytułem zadośćuczynienia” jest przedmiotem między innymi wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 7 lutego 2005 r., SK 49/03 (OTK-A 2005, nr 2, poz. 13) oraz licznych orzeczeń Sądu Najwyższego (por. zamiast wielu: wyroki z dnia 8 sierpnia 2007 r., I CSK 165/07, OSNC-ZD 2008, nr 3, poz. 66 oraz z dnia 5 marca 2010 r., IV CSK 340/09, niepubl.). Nie ma zatem konieczności ani racjonalnej potrzeby ponownej wypowiedzi Sądu Najwyższego na ten temat, zwłaszcza, że Sąd Apelacyjny osadził rozważania prawne dotyczące

wykładni przytoczonego przepisu na zaaprobowanych ustaleniach faktycznych Sądu pierwszej instancji i odniósł się do przyjętych kryteriów określania zadośćuczynienia, o którym mowa w art. 448 k.c., w tym do rozmiaru odniesionej przez powoda krzywdy, wywołanej „wyciekami” do sieci skanu awersu dowodu osobistego powoda, nie znajdując przy tym podstaw do przyznania żądanego przez niego zadośćuczynienia w kwocie 1 100 000 zł.

Powód podniósł we wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania, że jest ona oczywiście uzasadniona w zakresie naruszenia art. 328 § 2 w zw. z art. 391 § 1 k.p.c. Oparcie wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania na tej przyczynie kasacyjnej nakładało na powoda powinność wykazania kwalifikowanej postaci naruszenia wskazanych przez niego przepisów prawa procesowego. Oczywiście tego naruszenia polega na tym, że jest ono widoczne *prima facie*, przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej, bez potrzeby wchodzenia w szczegóły sprawy lub dokonywania pogłębionej analizy wchodzących w grę przepisów. O przyjęciu skargi kasacyjnej do rozpoznania nie decyduje przy tym samo oczywiste naruszenie konkretnego przepisu prawa materialnego lub procesowego przez sąd, który wydał zaskarżone orzeczenie, lecz sytuacja, w której naruszenie to spowodowało wydanie oczywiście nieprawidłowego orzeczenia. Sam zarzut naruszenia (nawet oczywistego) określonego przepisu (przepisów) nie prowadzi bowiem wprost do oceny, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 7 stycznia 2003 r., I PK 227/02, OSNP 2004 r., Nr 13, poz. 230). Skonfrontowanie uzasadnienia wniosku powoda o przyjęcie skargi kasacyjnej z motywami zaskarżonego wyroku Sądu Apelacyjnego nie pozwala stwierdzić, że zostały spełnione przesłanki, na które powołuje się skarżący, skoro uzasadnienie zaskarżonego wyroku pozwala na odtworzenie toku rozumowania Sądu Apelacyjnego, zaś samo orzeczenie poddaje się kontroli kasacyjnej.

W tym stanie rzeczy orzeczono, jak w sentencji. Orzeczenie o kosztach procesu na rzecz pozwanego znajduje oparcie w art. 102 k.p.c. w zw. z art. 398²¹ w zw. z art. 391 § 1 k.p.c. i jest uzasadnione wykazaną przez powoda złą sytuacją materialną.